

Muistisairaanhoidon ihmisen edunvalvonta yhteistyönä -projekti 2013–2016 Sipoon projektiryhmän kokous

- Aika** maanantai 12.5.2014 klo 13.00–16.00
- Paikka** Nikkilän terveyskeskus 3. krs., iso kokoushuone (Jussaksentie 14, Sipoo)
- Läsnä** Helena Räsänen, palvelujohtaja, ikääntyneiden palvelut, puheenjohtaja
Hans-Eric Christiansson, puheenjohtaja, Sibbo Svenska Pensionärsförening r.f.
Kaarina Haikonen, omainen
Paula Lappalainen, osastonhoitaja, akuutti- ja kuntoutusosasto
Antti Lemetyinen, toimintaterapeutti, Suvituuli, Suvikuja
Markku Luukkanen, kotihoidon lääkäri
Anders Mickos, johtava lääkäri
Mikaela Mickos, terveyskeskuslääkäri, Söderkullan terveysasema
Linda Nyberg, toimintaterapeuttiopiskelija, Arcada
Hanne Pyykönen, muistikoordinaattori, muistipoliklinikka
Elina Ravanne, ylitarkastaja, julkinen notaari, Itä-Uudenmaan maistraatti, Vantaan yksikkö
Auli Salminen, terveyskeskuslääkäri, akuutti- ja kuntoutusosasto
Leila Untinen, lähihoitaja, Suvirinne
Aila Vatjus-Anttila, tiedottaja, Sipoon eläkkeensaajat ry
Tuula Wackström, kotihoidon palvelupäällikkö
Nina Weckman, palveluohjaaja, ikääntyneiden palvelut
Henna Nikumaa, projektijohtaja, Suomen muistiasiantuntijat ry
Elina Koponen, projektikoordinaattori, Suomen muistiasiantuntijat ry, sihteeri
- Poissa** Maria Aro, sairaanhoitaja, Etelä-Sipoon kotihoito
Malin Ek-Lindström, johtava sosiaalityöntekijä, aikuissosiaalityö
Paula Perälä, kotihoidon ohjaaja, Pohjois-Sipoon kotihoito
Jaana Sundvall, yleinen edunvalvoja, Itä-Uudenmaan oikeusaputoimisto, Porvoon toimipiste
Kirsi Venäläinen, lähihoitaja, Suvirinne (sijaisena Leila Untinen)

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Helena Räsänen avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi. Asialista hyväksyttiin.

2. Projektiryhmän kokoonpanon toteaminen ja esittäytymiskierros

Projektiryhmän jäsenet esittäytyivät.

3. Projektiryhmän järjestäytyminen ja tehtävän toteaminen

Esitys: Projektiryhmä seuraa ja arvioi projektin etenemistä Sipoossa, osallistuu paikalliseen kehittämistyöhön ja koordinoi sitä yhdessä projektityöntekijöiden kanssa. Projektiryhmä levittää projektin tuottamaa tietoa, tuotoksia ja tuloksia omille verkostoilleen. Projektiryhmää voidaan

tarvittaessa täydentää. Projektiryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa tai tarvittaessa. Puheenjohtajana toimii Helena Räsänen ja sihteerinä Elina Koponen. Projektiryhmän kokousten asialistat ja puheenjohtajan tarkastamat muistiot laitetaan projektin nettisivuille (www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke).

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

4. Projektin esittely

Henna Nikumaa esitteli tiiviisti projektin pää- ja osatavoitteet. Päätaavoitteena on, että muistisairaahan ihmisen edunvalvonta vahvistuu, kehittyä ennakoivaan ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen suuntaan sekä yhteistyö edunvalvonnan toimijatahojen kesken lisääntyy. Projektissa on mukana kaksi kuntakumppania (Sipoo ja Rovaniemi) ja yhteistyöverkostoja (mm. valtakunnallinen muistikoordinaattoriverkosto ja maistraattiedustajista muodostunut työryhmä). Projektin etenemistä ohjaa, seuraa ja arvioi valtakunnallinen ohjausryhmä, jossa Sipoon edustajana on Helena Räsänen. Nikumaa esitteli kuvion muodossa sitä miten projektissa on hahmotettu muistisairaahan ihmisen etujen valvonnan kokonaisuutta. Hän kertoi lyhyesti tavoiteltavista tuloksista ja tuotoksista. Päätuloksena luodaan muistisairaahan ihmisen edunvalvontaan varhaisen avoimen yhteistyön malli (VAY) soveltaen THL:n mallia. Osana VAY:ta tuotetaan mm. työvälineitä, materiaaleja ja oppaita eri kohderyhmille.

5. Alustuspuheenvuorot maistraatista ja muistipoliklinikalta

Elina Ravanne Itä-Uudenmaan maistraatista oli valmistellut esityksen maistraatin tehtävistä holhousasioissa ja esitys jaettiin läsnäolijoille. Ravanne kertoi Itä-Uudenmaan maistraatin holhous-toimen organisaatiosta, edunvalvontavaltuutuksesta, edunvalvonnan vireillepanosta ja käsittelystä maistraatissa sekä edunvalvojien valvonnasta. Itä-Uudenmaan maistraatissa vahvistettiin viime vuonna 75 edunvalvontavaltuutusta ja edunvalvonnassa olevia päämiehiä oli alueella reilut 5000. Esityksen pohjalta projektiryhmä keskusteli vilkkaasti. Todettiin, että näihin kysymyksiin palataan vielä useasti projektin edetessä.

Hanne Pyykönen kertoi työstään muistikoordinaattorina Sipoon muistipoliklinikalla. Muistikoordinaattoritoiminta on matalan kynnyksen toimintaa, eikä muistikoordinaattorille ole esimerkiksi rajattuja soittoaikoja. Muistikoordinaattoritoiminta kohdentuu pääsääntöisesti yli 65-vuotiaisiin henkilöihin. Muistikoordinaattorin työhön sisältyvät niin alustavat muistiselvittelyt kuin diagnoosin jälkeinen seuranta ja ohjauskin.

6. Projektin tilannekatsaus

– ajankohtaiset kuulumiset

Henna Nikumaa kertoi projektin käynnistymisvaiheesta syksyllä 2013 ja esitteli tämän kevään ajankohtaiset kuulumiset yhteistyöstä Sipoon, Rovaniemen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Sipoo varmistui projektin toiseksi kuntakumppaniksi tammikuussa, minkä jälkeen laadittiin yhteistyösopimus. Projektin käynnistämistä on suunniteltu kahdessa pientyöryhmän kokouksessa yhdessä Helena Räsänen, Anders Mickoksen, Hanne Pyykösen ja projektityöntekijöiden kesken. Maalis-huhtikuussa käytiin 13 muistisairaahan ihmisen edunvalvonnan nykykäytäntöjä ja solmukohtia kartoittavaa keskustelua muistisairauteen sairastuneen, omaisten ja eri toimijoiden kanssa. Lisäksi on valmisteltu Muistisairaahan ihmisen

oikeusseminaaria. Se järjestetään 2.10.2014 Lilla Villanissa ja on tarkoitettu työssään muistisairaita ihmisiä kohtaaville sosiaali- ja terveydenhuollon sekä oikeusalan ammattilaisille. Vanhustenviikolla 8.10.2014 järjestetään kaksi kaikille avointa yleisötilaisuutta projektin teemoista.

– nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti

Projektityöntekijät alustivat kokoamansa raportin nimeltä Muistisairaanhoidon ihmisen etujen valvonnan kokonaisuus Sipoossa – nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti. Raporttiluonnos oli toimitettu projektiryhmän jäsenille etukäteen tutustuttavaksi esityslistan liitteenä. Henna Nikumaa kertoi nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen tarpeesta ja tavoitteesta sekä tiedonkeruun vaiheista ja teemoista. Elina Koponen esitteli raportin sisältöä kustakin teemasta nostettujen hyvien nykykäytäntöjen ja solmukohtien kautta.

Projektiryhmä keskusteli raportin sisällöstä. Erityisesti oikeudellisen ennakkoinnin keinojen (hoitotahto, edunvalvontavaltuutus) merkitystä korostettiin. Tietoa, materiaalia ja koulutusta näistä kysymyksistä tarvitaan sekä laajalle yleisölle että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstölle, jotta he pystyvät paremmin ohjaamaan oikeudellisen varautumisen kysymyksissä.

Projektiryhmää askarrutti myös erityisesti yleisen edunvalvojan tehtävät, joista koettiin tarvittavan lisää tietoa. Lääkäriinlausunnon laatimiseen holhousasioissa kaivattiin koulutusta.

Lisäksi projektiryhmä keskusteli raportin avoimuudesta. Sovittiin, että raporttiin sisältyvä yhteenvetotaulukko on kaikille avoin. Yhteenvetotaulukko sekä raportin luvut kartoituksen tarpeesta ja tavoitteesta, kartoituksen toteuttamisesta ja kartoituksen raportoinnista laitetaan projektin nettisivuille (www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke). Laaja raportti on tarkoitettu laajasti hyödynnettäväksi Sipoossa tehtävässä kehittämistyössä, projektiryhmän jäsenten taustaorganisaatioiden sisällä ja eläkeläisjärjestöjen hallituksissa. Lisäksi projektityöntekijät voivat antaa raportin luettavaksi projektin ohjausryhmän ja Rovaniemen projektiryhmän jäsenille.

7. Sopiminen etenemisestä

Keskusteltiin yhteisesti siitä, että solmukohtien ja nykykäytäntöjen kartoituksesta edetään keskeisten kehittämiskohteiden valintaan ja toimenpiteiden suunnitteluun. Seuraavassa projektiryhmän kokouksessa päätetään keskeiset kehittämiskohteet, joissa tavoitellaan muutosta projektin aikana, ja suunnitellaan työskentelyä eteenpäin.

Sovittiin, että ennen seuraavaa kokousta projektiryhmän jäsenet keskustelevat omissa yksiköissään raportin annista, solmukohtista ja hyvistä nykykäytännöistä, ja tuovat terveiset näistä keskusteluista seuraavaan kokoukseen.

8. Muut asiat

Keskusteltiin projektiryhmän kokoonpanosta ja sen täydentämisestä. Sovittiin, että projektiryhmään kutsutaan lisäksi vanhusneuvoston puheenjohtaja Kaarlo Kuntsi. Projektityöntekijät ovat häneen yhteydessä ja toimittavat tämän kokouksen asiakirjat ja materiaalin.

Projektin sivuilta www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke Tuotokset-alasivulta löytyy termilista, jossa on lyhyesti selitetty muistisairaahan ihmisen etujen valvontaan liittyviä usein hankalaksi koettuja termejä.

9. Seuraavan kokouksen ajankohdan sopiminen

Seuraava projektiryhmän kokous sovittiin pidettäväksi tiistaina 19.8.2014 klo 13.00 alkaen Nikkilän terveyskeskuksen 3. kerroksessa.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.45.

LIITTEET

Liite 1. Kokouksen diat

Liite 2. Muistisairaahan ihmisen etujen valvonnan kokonaisuus Sipoossa. Nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti.